

Bruxelles, 30 noiembrie 2023
(OR. en)

15971/23

SAN 699
SOC 823
EMPL 590
RECH 529
JEUN 275
EDUC 463
CULT 170
DIGIT 279
ENV 1378
ECOFIN 1280
FIN 1240

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Delegațiile

Nr. doc. ant.: 15053/23

Subiect: Concluzii ale Consiliului privind sănătatea mintală

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului sus-menționate, aprobate de Consiliul EPSCO (Sănătate) în cadrul reuniunii sale din 30 noiembrie 2023.

Concluzii ale Consiliului privind sănătatea mintală

Introducere

Înainte de pandemia de COVID-19, problemele de sănătate mintală afectau deja aproximativ 84 de milioane de persoane din UE, și anume unul din șase cetățeni, generând costuri de 600 de miliarde EUR sau 4 % din PIB¹.

Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), prevalența la nivel mondial a anxietății și a depresiei a crescut cu 25 % în primul an al pandemiei de COVID-19. Pandemia a afectat îndeosebi sănătatea mintală a tinerilor. În plus, femeile au fost mai grav afectate decât bărbații, iar persoanele cu boli netransmisibile au fost mai susceptibile să dezvolte simptome ale unor tulburări mintale.

Alte provocări, cum ar fi războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, criza climatică, creșterea ratelor șomajului și creșterea costului vieții, precum și presiunile din domeniul digital și de pe platformele de comunicare socială nu au făcut decât să agraveze situația deja precară a sănătății mintale, în special în cazul copiilor și al tinerilor, precum și în cazul persoanelor cu probleme de sănătate mintală.

Îmbunătățirea sănătății mintale este o necesitate individuală, precum și o necesitate socială și economică. În temeiul articolului 35 din Carta drepturilor fundamentale a UE², orice persoană are dreptul de acces la asistență medicală preventivă și dreptul de a beneficia de îngrijiri medicale în condițiile stabilite de legislațiile și practicile naționale. În definirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și acțiunilor Uniunii se asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății umane.

¹ OCDE/Uniunea Europeană (2018), *Health at a Glance: Europe 2018 – State of Health in the EU Cycle* (Sănătatea pe scurt: Europa 2018 – Ciclul „Starea sănătății în UE”), OECD Publishing, Paris/Uniunea Europeană, Bruxelles, https://doi.org/10.1787/health_glance_eur-2018-en.

² Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2000/C 364/01), Jurnalul Oficial al Comunităților Europene: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A12012P%2FTXT>.

În iunie 2023, Comisia a adoptat „Comunicarea privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală”, pentru a sprijini statele membre și părțile interesate în abordarea provocărilor legate de sănătatea mintală în UE. Comunicarea indică trei principii directe care ar trebui să se aplice fiecărui cetățean: i) accesul la o prevenire adecvată și eficace, (ii) accesul la asistență pentru îngrijirea sănătății mintale și tratament de înaltă calitate și la prețuri accesibile și (iii) reintegrarea în societate după recuperare³.

Comunicarea Comisiei și acțiunile care sunt în curs de elaborare de către statele membre reprezintă o bază pentru o nouă abordare cu privire la sănătatea mintală, care să fie cuprinzătoare, să promoveze și să protejeze starea de bine, să se bazeze pe prevenire, precum și să fie orientată către mai multe părți interesate.

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

1. RECUNOSCÂND Constituția OMS, care prevede că sănătatea este o stare de bine deplină din punct de vedere fizic, mental și social și nu doar absența bolii sau a infirmității și că a se bucura de cel mai înalt standard realizabil de sănătate este unul dintre drepturile fundamentale ale fiecărei ființe umane.
2. RECUNOSCÂND că sănătatea mintală este o stare de bine mintală în care oamenii pot surmonta tensiunile vieții, își pot realiza potențialul, pot învăța și lucra în mod productiv și pot contribui la comunitățile din care fac parte⁴.
3. AVÂND ÎN VEDERE că fiecare persoană, fără discriminare, ar trebui să aibă acces la servicii de sănătate esențiale de calitate, ca parte a acoperirii universale cu servicii de sănătate și astfel cum se recunoaște în Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite, obiectivul de dezvoltare durabilă 3⁵.

³ COM(2023) 298, Comunicarea Comisiei privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală.

⁴ Organizația Mondială a Sănătății, *WHO Fact Sheets, Mental health: strengthening our response* (Fișe informative ale OMS, „Sănătatea mintală: consolidarea răspunsului nostru”), 2022.

⁵ Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU. Obiectivul 3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă,
<https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

4. AVÂND ÎN VEDERE că fiecare persoană, inclusiv copiii și tinerii, ar trebui să aibă posibilitatea de a crește și de a trăi în condiții și medii care să favorizeze și să sprijine sănătatea lor mintală.
5. RECUNOSCÂND rolul vital al familiilor în favorizarea stării de bine mintale a copiilor și recunoscând totodată faptul că în rândul copiilor care sunt instituționalizați sau fără adăpost s-a constatat că incidența problemelor de sănătate mintală este mai mare.
6. SALUTÂND Comunicarea Comisiei privind *o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală*, adoptată la 7 iunie 2023, precum și oportunitățile de finanțare pe care le prevede, în valoare de peste 1,2 miliarde EUR, și cele 20 de inițiative emblematice menite să sprijine statele membre și părțile interesate în eforturile de îmbunătățire semnificativă a sănătății mintale a cetățenilor.
7. RECUNOSCÂND că este important să se îmbunătățească calitatea vieții persoanelor cu probleme de sănătate mintală, precum și a familiilor și îngrijitorilor (in)formali ai acestora, acordându-se o atenție deosebită combaterii stigmatizării și a discriminării, astfel cum se menționează în Comunicarea Comisiei privind *o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală*.
8. LUÂND ACT de Rezoluția Parlamentului European din 5 iulie 2022 referitoare la sănătatea mintală în mediul de lucru digital⁶.
9. LUÂND ACT de Concluziile Consiliului privind sănătatea mintală și munca precară, care abordează interconexiunile dintre sănătatea mintală și muncă⁷.
10. RECUNOSCÂND înrăutățirea semnificativă a sănătății mintale a populației, din cauza pandemiei de COVID-19⁸.

⁶ Rezoluția Parlamentului European din 5 iulie 2022 referitoare la sănătatea mintală în mediul de lucru digital (JO C 47, 7.2.2023, p. 63).

⁷ <https://www.consilium.europa.eu/ro/documents-publications/public-register/council-concl/>

⁸ OCDE (2021), *Tackling the mental health impact of the COVID-19 crisis: An integrated, whole-of-society response* (Abordarea impactului crizei provocate de COVID-19 asupra sănătății mintale: un răspuns integrat, la nivelul întregii societăți), OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19) [Răspunsurile în materie de politici ale OCDE la coronavirus (COVID-19)], OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/0ccafa0b-en>

11. RECUNOSCÂND că singurătatea poate afecta grav sănătatea mintală. În UE, singurătatea a crescut între 22 % și 26 % în toate regiunile, ca urmare a pandemiei⁹.
12. LUÂND ACT DE *Raportul privind rezultatele finale ale Conferinței privind viitorul Europei*¹⁰, care a solicitat o mai bună înțelegere a problemelor de sănătate mintală și găsirea unor modalități de abordare a acestora, inclusiv elaborarea unui plan de acțiune al UE privind sănătatea mintală care să ofere o strategie pe termen lung în domeniul sănătății mintale în UE, cuprinzând aspecte precum cercetarea, abordarea problemei disponibilității profesioniștilor, segmentele specifice de populație, cum ar fi copiii și tinerii, precum și instituirea în viitorul apropiat a unui An european al sănătății mintale.
13. LUÂND ACT DE documentul OCDE intitulat *Recommendation of the Council on Integrated Mental Health, Skills and Work Policy* (Recomandarea Consiliului privind o politică integrată în materie de sănătate mintală, competențe și muncă), care recomandă principii de politică în sistemele de sănătate, în sistemele de educație și tineret, la locul de muncă și în sistemele de protecție socială, ca element central al unei abordări axate pe integrarea sănătății mintale în toate politicile, care să contribuie la eliminarea compartimentărilor în cadrul politicii în domeniul sănătății mintale¹¹.
14. LUÂND ACT DE raportul *Health at a Glance: Europe 2022* (Sănătatea pe scurt: Europa 2022), care concluzionează că unul din doi tineri europeni cu vârste cuprinse între 18 și 29 de ani declară nevoi nesatisfăcute de îngrijire a sănătății mintale, că incidența simptomelor de anxietate și de depresie în rândul tinerilor a crescut de peste două ori în mai multe țări europene în timpul pandemiei și că se înregistrează o creștere alarmantă a ratelor raportate de ideea suicidară (gânduri de sinucidere)¹².

⁹ Baarek, J., Balahur, A., Cassio, L., d’Hombres, B., Pásztor, Z., Tintori, G., *Loneliness in the EU – Insights from surveys and online media data* (Singurătatea în UE – Informații provenind din sondaje și date publicate în mass-media digitală), EUR 30765 EN, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2021, ISBN 978-92-76-40246-6, doi:10.2760/28343, JRC125873.

¹⁰ Conferința privind viitorul Europei – Raport privind rezultatele finale, mai 2022. Disponibil la: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_ro

¹¹ *OECD Recommendation of the Council on Integrated Mental Health, Skills and Work Policy* [Recomandarea Consiliului OCDE privind o politică integrată în materie de sănătate mintală, competențe și muncă, OECD/LEGAL/0420 (2022)].

¹² OCDE/Uniunea Europeană (2022), *Health at a Glance: Europe 2022 – State of Health in the EU Cycle* (Sănătatea pe scurt: Europa 2022 – Ciclul „Starea sănătății în UE”), OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/507433b0-en>.

15. RECUNOSCÂND efectele crizei actuale și ale situației de urgență sanitară, inclusiv războiul de agresiune din Ucraina și situația țărilor-gazdă care primesc refugiați, care au drept rezultat deteriorarea sănătății mintale și a sănătății psihosociale¹³, precum și necesitatea unui răspuns și a unei asistențe umanitare în materie de sprijin psihosocial, inclusiv în ceea ce privește violența sexuală și alte forme de violență bazată pe gen.
16. RECUNOSCÂND necesitatea realizării unei tranziții eficiente de la furnizarea de servicii de sănătate mintală sub forma unor servicii centrate pe spitale la servicii cuprinzătoare și integrate de sănătate mintală și de asistență socială la nivel de comunitate¹⁴.
17. RECUNOSCÂND că factorii determinanți sociali, economici și de mediu, cum ar fi dezastrelor naturale, au un impact negativ asupra sănătății mintale și sporesc nevoia de sprijin psihosocial.
18. REAMINTIND Concluziile Consiliului din 2019 privind economia bunăstării, care invită Comisia să propună o strategie pentru Uniune în domeniul sănătății mintale¹⁵.
19. RECUNOSCÂND că există un deficit estimat de lucrători în domeniul sănătății în UE și că unele state membre se confruntă cu deficite de profesioniști în domeniul sănătății mintale, iar investițiile în sănătate necesită, de asemenea, investiții în forța de muncă din domeniul sănătății.
20. SALUTÂND planul (setul de instrumente) pentru o abordare multidisciplinară a consolidării capacităților în materie de sănătate mintală, pe care Comisia intenționează să îl lanseze în 2024 și care ar urma să abordeze această chestiune.

¹³ Adunarea Mondială a Sănătății, 75 (2022). Cea de a 75-a Adunare Mondială a Sănătății, Geneva, 22-28 mai 2022: rezoluții și decizii, anexe. Organizația Mondială a Sănătății. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/365610>. Rezoluția Adunării Mondiale a Sănătății 75.11.

¹⁴ Planul de acțiune cuprinzător privind sănătatea mintală 2013-2030, Geneva, Organizația Mondială a Sănătății, 2021. Licență: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.

¹⁵ Concluziile Consiliului privind economia bunăstării: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13432-2019-INIT/ro/pdf>

21. SALUTÂND progresele înregistrate de ONU în cadrul Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CDPH), care subliniază faptul că discriminarea persoanelor pe bază de handicap fizic sau mintal reprezintă o încălcare a drepturilor fundamentale ale omului, precum și progresele înregistrate de OMS, de exemplu prin inițiativa „QualityRights”, care propune instrumente de evaluare a respectării drepturilor în cadrul serviciilor de sănătate mintală și instrumente de formare, de exemplu formarea online privind sănătatea mintală, recuperarea și integrarea în comunitate, care vizează combaterea stigmatizării.
22. LUÂND ACT DE Planul de acțiune cuprinzător privind sănătatea mintală 2013-2030 al OMS și de obiectivul său nr. 2, care stabilește necesitatea de a furniza servicii de sănătate mintală și de asistență socială cuprinzătoare, integrate și reactive la nivel de comunitate.
23. LUÂND ACT DE Cadrul european de acțiune al OMS privind sănătatea mintală 2021-2025, care arată că aproximativ 119 000 de persoane și-au pierdut viața în regiunea europeană în 2019 din cauza sinuciderii, aceasta fiind a doua cauză de deces în rândul tinerilor (15-29 de ani)¹⁶.
24. RECUNOSCÂND că problemele de sănătate mintală sunt asociate cu multe forme de inegalitate cu care se confruntă, de exemplu, persoanele aflate în situații vulnerabile, minoritățile, grupurile marginalizate și persoanele aflate în situații socioeconomice defavorizate, inclusiv cele care trăiesc în servicii de îngrijire pe termen lung, persoanele aflate în singurătate și izolare socială, copiii și tinerii, persoanele în vârstă, femeile, persoanele LGBTI¹⁷, pacienții bolnavi de cancer, persoanele cu dizabilități, refugiații, migranții, deținuții și persoanele fără adăpost. Recunoscând, de asemenea, că perspectiva egalității de gen și principiul de a nu lăsa pe nimeni în urmă, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, sunt de o importanță fundamentală în abordarea inegalităților în domeniul sănătății mintale.

¹⁶ Cadrul european de acțiune al OMS privind sănătatea mintală 2021-2025. Copenhaga: Biroul regional pentru Europa al OMS, 2022. Licență: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.
<https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289057813>

¹⁷ A se vedea Strategia Comisiei privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025 [COM (2020) 698 final].

25. RECUNOSCÂND că problemele de sănătate mintală sunt legate de factorii determinanți ai sănătății (cum ar fi accesul la asistență medicală, factori biologici și psihologici, nutriție și activitate fizică, consumul de alcool, tutun și droguri ilicite), precum și de factorii determinanți de mediu, urbanistici, climatici, sociali, culturali, economici și comerciali.
26. RECUNOSCÂND că consolidarea factorilor de protecție, cum ar fi activitățile sportive regulate și exercițiile fizice, precum și participarea la activități culturale, poate stimula sănătatea mintală și starea de bine generală a oamenilor și poate reduce riscul de afecțiuni mintale;¹⁸
27. RECUNOSCÂND Avizul exploratoriu din 2023 al Comitetului Economic și Social European privind „Măsuri de îmbunătățire în domeniul sănătății mintale”, care sprijină dezvoltarea unor sisteme de sănătate mintală centrate pe persoană, care să capaciteze persoanele¹⁹.
28. RECUNOSCÂND că sănătatea mintală și sănătatea fizică sunt fundamental legate și că persoanele care se confruntă cu o problemă gravă de sănătate mintală sunt expuse unui risc mai mare de a suferi de o gamă largă de afecțiuni fizice cronice și au o speranță de viață cu 10 până la 20 de ani mai mică decât populația generală²⁰.
29. SUBLINIIND IMPORTANȚA PUNERII ÎN APLICARE a Convenției privind drepturile persoanelor cu handicap, în special în ceea ce privește protecția persoanelor cu probleme de sănătate mintală.
30. REAMINTIND că este important să se dea curs recomandărilor formulate în Recomandarea Rec (2004) 10 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind protecția drepturilor omului și a demnității persoanelor cu tulburări mintale²¹.

¹⁸ Raportul *CultureForHealth. Culture's contribution to health and well-being: a report on evidence and policy recommendations for Europe* (Contribuția culturii la sănătate și la starea de bine: un raport privind dovezile și recomandările în materie de politici pentru Europa), Final_C4H_FullReport_small.pdf (cultureforhealth.eu).

¹⁹ SOC/760-EESC-2023.

²⁰ *WHO Guidelines for the management of physical health conditions in adults with severe mental disorders* (Orientările OMS pentru gestionarea afecțiunilor fizice la adulții cu tulburări mintale grave), Geneva, Organizația Mondială a Sănătății, 2018. Licență: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/275718/9789241550383-eng.pdf>.

²¹ [https://www.coe.int/t/dg3/healthbioethic/Activities/08_Psychiatry_and_human_rights_en/Rec\(2004\)10%20EM%20E.pdf](https://www.coe.int/t/dg3/healthbioethic/Activities/08_Psychiatry_and_human_rights_en/Rec(2004)10%20EM%20E.pdf)

31. **PROMOVÂND** o evaluare bazată pe drepturile omului a serviciilor de sănătate mintală, care să utilizeze, printre altele, setul de instrumente „QualityRights” al OMS.

INVITĂ STATELE MEMBRE:

- a) Să acorde prioritate politicilor și serviciilor integrate care vizează sănătatea mintală și starea de bine și SĂ AIBĂ ÎN VEDERE ELABORAREA de planuri de acțiune sau strategii pentru a aborda aspectele cele mai urgente și prevalente, cum ar fi:
1. punerea în aplicare a unei abordări în sensul integrării sănătății mintale la nivelul tuturor politicilor, care să meargă dincolo de sănătate și să cuprindă ca factori relevanți aspecte din alte sectoare-cheie, cum ar fi ocuparea forței de muncă, educația, digitalizarea (inclusiv efectele inteligenței artificiale), protecția socială, securitatea financiară, cercetarea, condițiile de locuit, planificarea urbană, accesul la cultură, mass-media și comunicare, mediul și clima;
 2. recunoașterea factorilor determinanți sociali, de mediu și economici ai sănătății mintale;
 3. îmbunătățirea educației în ceea ce privește alfabetizarea în domeniul sănătății mintale de la vârste fragede, precum și pentru părinți, în special prin utilizarea Codului european privind sănătatea mintală²², care urmează să fie elaborat începând cu 2024;
 4. promovarea sănătății mintale și a stării de bine în diferite contexte pe parcursul vieții, cu accent pe consolidarea factorilor de protecție ai sănătății mintale și ai rezilienței în materie de sănătate mintală, cum ar fi participarea la activități sportive și culturale;
 5. Prevenirea problemelor de sănătate mintală (inclusiv prevenirea sinuciderii, a autovătămării și a depresiei) în diferite contexte, de exemplu la școală, la locul de muncă, în cadrul îngrijirilor de sănătate, în cartiere și în comunități, inclusiv o combinație de intervenții și măsuri de politică preventive universale, selective și recomandate;

²² [Cererea de propuneri lansată de HaDEA](#) la adresa părților interesate pentru stabilirea unui Cod pentru sănătatea mintală: [Funding & tenders \(europa.eu\)](#)

6. îmbunătățirea sistemelor și serviciilor de sănătate mintală pentru a răspunde nevoilor exprimate de persoanele care se confruntă cu probleme de sănătate mintală, în vederea unei acoperiri universale cu servicii de sănătate de calitate;
7. îmbunătățirea accesului în timp util și echitabil la îngrijiri de sănătate mintală eficace și sigure, precum și îmbunătățirea coordonării acestora, promovarea diagnosticării precoce și a îngrijirilor integrate prin servicii de sănătate mintală la nivel de comunitate și orientate către recuperare;
8. promovarea practicilor bazate pe dovezi în cadrul îngrijirilor și serviciilor de sănătate mintală și a tratamentului bazat pe orientări, inclusiv prevenirea utilizării polifarmaciei, ori de câte ori este posibil;
9. promovarea prevenirii, detectării precoce și tratării cazurilor de comportament suicidar și a consecințelor acestuia;
10. dezvoltarea de acțiuni de combatere a singurătății în rândul populațiilor generale, cu accent pe grupurile expuse riscului de singurătate;
11. asigurarea aplicării efective a legislației UE și naționale existente pentru a garanta securitatea și sănătatea în muncă și promovarea sănătății mintale, prevenirea și gestionarea riscurilor psihosociale și consolidarea resurselor în domeniul sănătății mintale la locul de muncă;
12. promovarea acțiunilor de menținere sau consolidare a sănătății mintale a profesioniștilor din domeniul sănătății;
13. promovarea sănătății mintale, a dezvoltării competențelor de învățare socio-emoțională, a detectării precoce și a screeningului în mediile educaționale pentru a sprijini, a gestiona și a promova sănătatea mintală a copiilor și a tinerilor;
14. promovarea accesului la servicii de sănătate mintală specializate pentru copiii care frecventează o formă de învățământ;
15. sprijinirea dezvoltării și creării unei forțe de muncă interdisciplinare în domeniul sănătății mintale, care să integreze toate disciplinele-cheie pentru a asigura o abordare holistică a promovării, prevenirii, tratării și îngrijirii;

16. colectarea periodică de date și informații recente și comparabile pentru a monitoriza progresele înregistrate și pentru a orienta investițiile în domeniile în care sunt necesare progrese, prin coordonare internațională;
17. consolidarea măsurilor de reintegrare a persoanelor în societate, în forța de muncă și în procesele decizionale legate de politicile în domeniul sănătății mintale, precum și a măsurilor de prevenire, pe cât posibil, a recidivelor după dezinstituționalizare sau reintegrare;
18. luarea în considerare a posibilității de a crea, în fiecare stat membru, o echipă multidisciplinară însărcinată cu asigurarea faptului că sănătatea mintală este luată în calcul în toate politicile, în vederea monitorizării punerii în aplicare a politicilor în domeniul sănătății mintale cu ajutorul unor indicatori.

INVITĂ COMISIA:

- a) SĂ SPRIJINE politicile statelor membre în domeniul sănătății mintale prin sprijinirea în continuare a statelor membre în punerea în aplicare a Comunicării privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală și a celor 20 de inițiative emblematice ale acesteia;
- b) SĂ PREZINTE un document de sinteză privind inițiativele emblematice prezentate în Comunicarea Comisiei privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală, care să includă, de asemenea, un calendar pentru punerea în aplicare a fiecărei inițiative emblematice, precum și bugetul financiar alocat;
- c) SĂ CONSOLIDEZE integrarea sănătății mintale în toate politicile prin asigurarea sinergiilor în cadrul Comisiei, precum și prin coordonarea cu organizațiile internaționale și cu părțile interesate relevante în ceea ce privește acțiunile, instrumentele și finanțarea legate de sănătatea mintală;
- d) SĂ MONITORIZAZE și SĂ ANALIZEZE eficacitatea și rezultatele punerii în aplicare a inițiativelor emblematice, astfel cum sunt definite în comunicarea Comisiei, prin raportarea la indicatorii conveniți la nivel internațional cuprinși în obiectivele de dezvoltare durabilă și în obiectivele OMS, în strânsă colaborare cu statele membre, prin intermediul Grupului de experți privind sănătatea publică și, în special, al subgrupului acestuia privind sănătatea mintală;

- e) Să încurajeze înțelegerea problemelor de sănătate mintală, să sporească gradul de conștientizare și să promoveze schimbul de bune practici, astfel cum se prevede în Comunicarea Comisiei privind o abordare cuprinzătoare cu privire la sănătatea mintală;
- f) Să sprijine statele membre și să coordoneze acțiunile prin intermediul Programului „UE pentru sănătate”, precum și al altor inițiative, cum ar fi Grupul de experți privind sănătatea publică, inclusiv subgrupul acestuia privind sănătatea mintală;
- g) SĂ ACORDE O ATENȚIE DEOSEBITĂ grupurilor vulnerabile și dezavantajate din punct de vedere socioeconomic;
- h) Să îmbunătățească promovarea și vizibilitatea diferitelor posibilități de finanțare ale UE pentru acțiuni specifice în domeniul sănătății mintale, acordând atenția cuvenită corelării acestor posibilități cu nevoile și cererile statelor membre;
- i) SĂ PROMOVEZE inițiativele de sprijinire a sănătății mintale și campaniile de comunicare în UE prin instituirea unui An european al sănătății mintale, care ar trebui să aibă loc cel târziu în 2029;
- j) SĂ PUNĂ ÎN APLICARE programe multidisciplinare de formare și de schimb pentru profesioniștii din domeniul sănătății și al asistenței sociale și pentru alți profesioniști care întâlnesc persoane în diferite contexte (de exemplu, profesioniști care lucrează în școli, centre de zi, formatori, întreprinderi în domeniul securității), pentru a sprijini și a promova competențele lor în materie de sănătate mintală și calitatea îngrijirilor, precum și pentru a consolida reziliența lor în materie de sănătate mintală.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA:

- a) SĂ CONTINUE tranziția către o abordare cuprinzătoare a sănătății mintale în 2024 și ulterior;
- b) SĂ ÎNCURAJEZE conceperea și punerea în aplicare a unor acțiuni și recomandări sub forma unui plan de acțiune al UE bazat pe promovarea stării de bine a tuturor grupurilor de populație din toate categoriile de vârstă, pe prevenirea problemelor de sănătate mintală și pe consolidarea rezilienței în materie de sănătate mintală. În plus, acțiunile ar trebui să se axeze pe îmbunătățirea accesibilității și calității îngrijirilor pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală, scopul final fiind acela de a răspunde nevoilor populației;
- c) SĂ PROMOVEZE o abordare cuprinzătoare a sănătății mintale și colaborarea intersectorială, pentru a favoriza perspective de politică ample și pe termen lung și pentru a oferi recomandări de politică echilibrate;
- d) Să se concentreze pe reducerea inegalităților în materie de sănătate mintală care există între statele membre și în interiorul acestora, precum și între grupurile socioeconomice, în special în rândul celor care se află în situații defavorizate, și să promoveze egalitatea și combaterea discriminării ca instrument de prevenire, acordând o atenție deosebită persoanelor aflate în situații vulnerabile și marginalizate;
- e) Să încurajeze cooperarea între statele membre și Comisie prin schimbul de experiență și de bune practici în domeniul sănătății mintale, în special în cadrul Grupului de experți privind sănătatea publică;
- f) SĂ CONTINUE cooperarea în ceea ce privește schimbul de experiență și integrarea sănătății mintale în toate politicile prin intermediul structurilor existente care implică principalele părți interesate ale societății, inclusiv sectorul public, sectorul neguvernamental/societatea civilă și sectorul privat;
- g) SĂ COMBATĂ stigmatizarea problemelor de sănătate mintală prin elaborarea de orientări ale UE privind eliminarea stigmatizării și a discriminării, inclusiv sensibilizarea cu privire la problemele de sănătate mintală în toate domeniile societății;

- h) SĂ INTENSIFICE eforturile comune de combatere a discriminării, a discursurilor de incitare la ură, a oricărei forme de violență, în special a violenței de gen și a sinuciderilor;
 - i) SĂ RECUNOASCĂ și SĂ PROMOVEZE participarea activă a persoanelor cu experiență de viață în domeniu (utilizatori de servicii, îngrijitori familiari etc.) și SĂ INTEGREZE cunoștințele existente și noi în formarea multidisciplinară, în reformele în domeniul sănătății mintale, în cercetare și în elaborarea politicilor;
 - j) SĂ FACILITEZE exercitarea drepturilor în cadrul organizării structurilor de îngrijire a sănătății mintale.
-